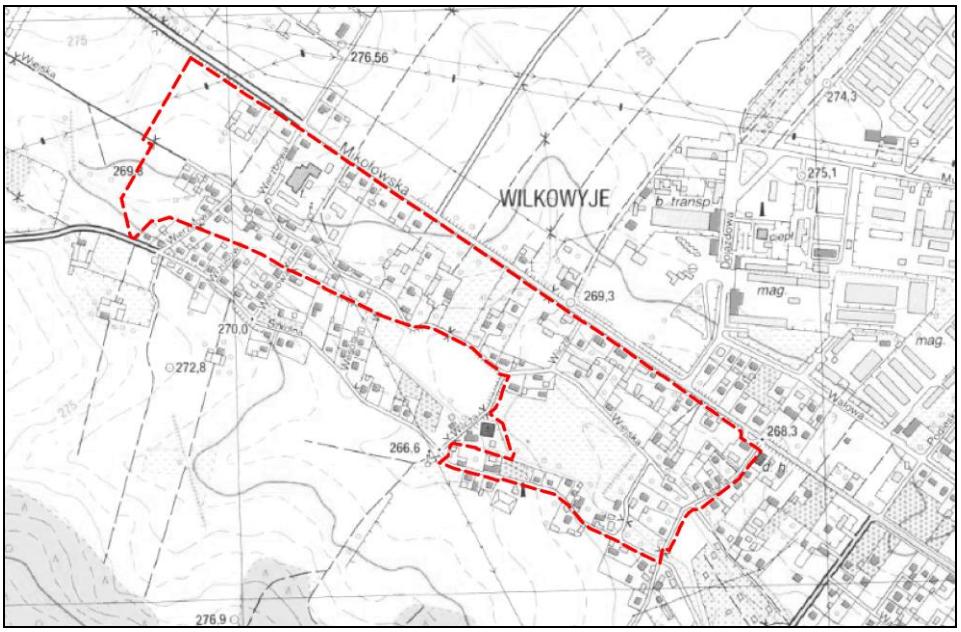
Geologic
44-203 Rybnik, Strzelecka 78
Tel: 502773557
email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI OSIEDLA WILKOWYJE W TYCHACH – ETAP V

Zleceniodawca: Urząd Miasta Tychy
Aleja Niepodległości 49
43-100 Tychy

Autor: mgr Tomasz Miłowski

Data wykonania: 6 kwietnia 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA 9
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE 9
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 9
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE 9
2.4 WODY PODZIEMNE 10
2.5 KLIMAT 11
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI 11
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE 12
2.6.2 GLEBY 13
2.7 ZASOBY NATURALNE 14
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA 14
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE 14
2.10 KRAJOBRAZ 15
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 15
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU 15
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 16
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU 17
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE 17
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE 18
5.3 WPŁYW NA KLIMAT 18
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI 18
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU 18
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY 19
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE 19

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ 19

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE 20

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ 20

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 21

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW 21

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO 21

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY 22

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE 23

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI 23

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE 23

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE 23

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 24

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 24

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 25

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 26

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 27

11. LITERATURA 31

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA 31

Spis załączników

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2022 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 6[illegible]2-283-41-91, REGON 241759860

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego w południowej części osiedla Wilkowyje. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Tychach.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak, to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska, wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera
   - ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
   - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
   - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
   - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
   - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
b) określa, analizuje i ocenia
   - istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r., przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.;
- Uchwała Nr 0150/507/2000 Rady Miasta Tychy z dnia 12 października 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy – obowiązujący na niewielkiej części analizowanego terenu mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o. o., październik 2010 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,

- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w kwietniu 2022 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o powierzchni ok. 26,2 ha, w granicach określonych na rysunku planu i stanowi piąty etap realizacji Uchwały Nr 0150/XXV/561/08 Rady Miasta Tychy z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w południowej części osiedla Wilkowyje w Tychach, zmienionej Uchwałą Nr XXXIV/704/13 Rady Miasta Tychy z dnia 26 września 2013 r. Uchwały te obejmują większe tereny, jednak poszczególne mpzp uchwalane są dla mniejszych terenów w etapach. Na dwóch niewielkich skrawkach analizowanego terenu (w części centralnej i wschodniej) obowiązują mpzp z 2000 r., na pozostałym obszarze brak jest mpzp. Sporządzenie mpzp miało na celu racjonalne zagospodarowanie terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w suikzp miasta Tychy poprzez ustalenie stosownych przeznaczeń terenów oraz zasad zabudowy, zagospodarowania oraz kształtowania i ochrony ładu przestrzennego. W planie wprowadzono również zasady kształtowania układu komunikacyjnego w celu dostosowania go do obecnego i przyszłego zagospodarowania terenu. Celem planu było również dostosowanie zapisów prawa miejscowego z 2000 r. do obowiązujących przepisów i standardów planistycznych

z uwzględnieniem obecnych uwarunkowań przestrzennych. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- UM – tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- UO – teren zabudowy usługowej w zakresie usług społecznych;
- RM – teren zabudowy zagrodowej;
- ZP – tereny zieleni urządzonej;
- WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- KDD – tereny komunikacji – drogi publiczne klasy dojazdowej;
- KDW – tereny komunikacji – drogi wewnętrzne.

Analizowany teren stanowi mozaikę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dawnej zabudowy zagrodowej, niewielkich niezabudowanych placów i trawników (dawniej terenów rolnych), a od strony ul. Mikołowskiej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Na południe od ul. Wiejskiej (poza obszarem opracowania) znajduje się stadnina koni, na kilku działkach w obrębie analizowanego obszaru po północnej stronie ul. Wiejskiej również znajdują się niewielkie wybiegi dla koni. W ostatnich latach (od ok. 2014 – 2015 roku) we wschodniej części terenu, pomiędzy ul. Wiejską, ul. Wilczą i Potokiem Tyskim powstało kilkanaście nowych domów jednorodzinnych na terenie, który wcześniej stanowił dość duży grunt o charakterze rolnym, budowa niektórych budynków ciągle trwa.

Ze względu na istniejącą tu już w wielu miejscach zabudowę ustalenia planu sankcjonują stan już zastany. Miejsc które do tej pory są niezabudowane jest niewiele i zwykle stanowią one dawne pozostałości gruntów rolnych, które obecnie funkcjonują jako luki w zabudowie, niezagospodarowane place, trawniki, większe ogrody i sady itp. W projekcie planu wskazano od strony ul. Mikołowskiej tereny zabudowy usługowej oraz usługowo-mieszkaniowej. W części centralnej i południowej terenu wskazano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej wskazano teren zabudowy usługowej w zakresie usług społecznych oraz teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W centralnej części obszaru wskazano teren zabudowy zagrodowej, jest to istniejące gospodarstwo rolne. Na trzech terenach w sąsiedztwie Potoku Tyskiego wskazano tereny zieleni urządzonej, które mają stanowić przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg, wszystkie pokazane na rysunku planu drogi, zarówno publiczne, jak i wewnętrzne stanowią element już istniejący.

Na terenie objętym planem nie występują formy ochrony przyrody, ani tereny proponowane do objęcia ochroną, zjawiska osuwiskowe, złoża kopalin, obszary i tereny

górnicze, jak również obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazano jednak tereny możliwych podtopień na podstawie innych materiałów niż mapy publikowane przez KZGW. Koryto Potoku Tyskiego zostało wydzielone i pozostawione jako wolne od zabudowy, co umożliwi swobodny spływ wód. Cztery budynki znajdujące się w Gminnej Ewidencji Zabytków zostały uwzględnione w projekcie planu. Analizowany teren nie był proponowany do objęcia ochroną ze względu na wartości przyrodnicze, gdyż brak tu szczególnych wartości przyrodniczych.

Projektowane ustalenia planu nie będą miały większego wpływu na środowisko, gdyż na analizowanym terenie brak jest szczególnych wartości przyrodniczych. W sąsiedztwie terenu objętego planem również nie występują cenne siedliska przyrodnicze, które narażone byłyby na ewentualne zniszczenie. Koryto Potoku Tyskiego oraz trzy tereny pozostawiono wolne od zabudowy jako tereny zieleni urządzonej. Dodatkowym argumentem przemawiającym za brakiem wystąpienia znaczących oddziaływań jest charakter proponowanych przeznaczeń terenu, które nie stanowią elementów zdecydowanie negatywnie oddziałujących na środowisko.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty został obszar położony w zachodniej części miasta Tychy. Granicę północną stanowi ul. Mikołowska, granicę wschodnią ul. Leśna, granicę południowa ciąg ulic Szkolnej, ul. Wilczej, ul. Wiejskiej oraz Potoku Tyskiego. Granica zachodnia terenu przebiega generalnie po granicy terenów rolnych na zachodzie i granicy terenów zabudowy mieszkaniowej na wschodzie. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 26,22 ha. Lokalizację terenu pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego[1] część północna analizowanego obszaru znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13). Część centrala i południowa analizowanego obszaru znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Tychy głęboko pod utworami trzeciorzędowymi występują węglonośne utwory karbonu reprezentowane przez iłowce, mułowce i węgiel kamienny warstw załęskich i orzeskich (seria mułowcowa) **Cw^{1+2}** przez górnokarbońskie zlepieńce, piaskowce, mułowce i węgiel kamienny warstw łaziskich **Cw^{2+3}**. Na utworach karbońskich zalegają zwarte warstwy trzeciorzędowe, które reprezentowane są przez utwory starszego miocenu **Nb** tworzone przez iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich.[2,3] Na utworach karbońskich i trzeciorzędowych zalegają utwory związane z okresem zlodowaceń czwartorzędowych. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Tychy[4] w części północno-zachodniej analizowanego obszaru zalegają piaski i żwiry wodnolodowcowe **$^{fg}_{pż}Q_{p2}$**, zaś w części północno-wschodniej gliny zwałowe **$^{g}_{gzw}Q_{p2}$**, warstwy te były deponowane w okresie Zlodowacenia Południowopolskiego. W części południowej terenu, który znajduje się w dolinie Potoku Tyskiego występują namuły den dolinnych **$_nQ_h$**, deponowane w okresie Holocenu, a więc także i współcześnie.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

<u>Wody powierzchniowe płynące i stojące</u>

Wzdłuż południowo-zachodniej części analizowanego terenu oraz przez część południowo-wschodnią przepływa Potok Tyski, który w tym miejscu ma charakter niewielkiego potoku. Dno potoku ma ok 1 m szerokości, zaś szerokość koryta

[1] Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;
[2] Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
[3] Mapa Geologiczna Polski 1 : 200000, ark. Kraków., Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;
[4] Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2003 r.;

od 2 do 4 metrów. Poza tym ciekiem nie występują tu inne cieki, nawet w postaci niewielkich rowów czy kanałów, brak tu również jakichkolwiek zbiorników wód powierzchniowych.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wskazane przez KZGW, natomiast w obrębie bezpośredniego koryta Potoku Tyskiego może dochodzić do lokalnych wezbrań w okresie roztopów czy wzmożonych opadów. Wg opracowania z 2009 r. na kilku terenach w sąsiedztwie cieku może dochodzić do podtopień, zostały one wskazane na rysunku projektu planu.[5]

Ujęcia wód powierzchniowych oraz ich strefy ochronne

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują jakiekolwiek cieki wydzielone jako JCWP, natomiast całość terenu znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW20006211869 Potok Tyski.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice[6] cały analizowany obszar wchodzi w skład Regionu Górnośląskiego XVI, Podregion Łaziski XVI3, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu, a znaczenie podrzędne mają poziomy czwartorzędowe i triasowe.

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Tychy[7] na analizowanym terenie w profilu hydrogeologicznym występuje karbońskie piętro wodonośne. W obrębie tego piętra wydzielono jednostkę hydrogeologiczną **2bC3IV**. W jednostce tej stopień zagrożenia wód jest średni, a potencjalna wydajność studni wierconej wynosi < 10 m^3/h. Na całym analizowanym obszarze jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatniania.

Poziomy wodonośne utworów karbońskich związane są z zawodnionymi piaskowcami i zlepieńcami warstw libiąskich, łaziskich i orzeskich, przy czym z uwagi na rozprzestrzenienie poszczególnych warstw, ich litologię oraz umiejscowienie dokonanych jak i projektowanych robót górniczych, decydujące znaczenie dla zawodnienia kopalni mają warstwy łaziskie, których pokłady były i są przedmiotem eksploatacji. Warstwy te są generalnie zbudowane z ławic piaskowców o różnej i zmiennej granulacji z występującymi podrzędnie pokładami węgla, często w otulinie iłowców i mułowców. Warunki hydrogeologiczne w obrębie tych

[5] Strefa zalewu wodami o prawdopodobieństwie pojawienia się p – 1% - na podstawie opracowania z 2009 r. firmy MGGP S. A. z Krakowa pn. „Strefa zalewu wodami o prawdopodobieństwie pojawienia się p – 1% wraz z koncepcją ochrony przeciwpowodziowej";

[6] Kotlicka G.N., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, PIG, Warszawa, 1987 r.;

[7] Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

warstw rozpoznane zostały badaniami wykonanymi w otworach wiertniczych, a także prowadzonymi na bieżąco obserwacjami i pomiarami w wyrobiskach górniczych KWK „Piast". Zasilanie warstw łaziskich z nadkładu złoża jest w dużej mierze utrudnione, z uwagi na przykrycie około 85% powierzchni obszaru szczelną pokrywą iłowców mioceńskich. Karbońskie piętro wodonośne zasilane jest jednak miejscami przez poziomy wodonośne triasu i poziom wodonośny związany z zawodnionymi utworami dolnego opolu. W przystropowych częściach warstw karbońskich wymienione poziomy wodonośne tworzą lokalnie w zasadzie jeden połączony kompleks wodonośny. Migracja wód w głąb górotworu jest jednak mocno utrudniona, gdyż współczynniki filtracji warstw karbońskich, zmienne w przedziale od ok. 6,7 x 10"5 m/s do 9,5 x 10"8m/s, klasyfikują je do skał średnio przepuszczalnych i słabo przepuszczalnych. W granicach opracowania nie zinwentaryzowano ujęć wód karbońskiego poziomu.

Tabela 1 Główne parametry jednostki hydrogeologicznej

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m2/24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m3/24h/km2]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m3/24h/km2]
2bC3IV	**C**	**>40**	**Śr. 70**	**2,9**	**203**	**415**	**259**

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym terenie nie występują główne zbiorniki wód podziemnych.

Jednolite części wód powierzchniowych

Analizowany teren znajduje się w jednolitej części wód podziemnych nr PLGW2000145.

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu, nie występują ujęcia wód podziemnych, nie występują również ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT[8]

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar opracowania należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Tychy znajdują się na południowym skraju tej dzielnicy. Na warunki klimatyczne na tym terenie znaczny już wpływ wywiera bliskość Bramy Morawskiej i Beskidów. Ogólnie klimat jest tu nieco cieplejszy i bardziej wilgotny niż przeciętnie w obrębie całej dzielnicy klimatycznej.

W zakresie większości charakterystyk meteorologicznych, dla obszaru miasta, za najbardziej reprezentatywne uznano dane pochodzące ze stacji meteorologicznej w Katowicach - Muchowcu:

- średnia roczna temperatura powietrza: 7,9°C,

[8] Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

- średnia roczna temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca (lipiec): 17,3°C,
- średnia roczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca (styczeń): -2,3°C,
- najwyższa maksymalna temperatura powietrza (29.08.1992): 36,0°C,
- najniższa minimalna temperatura powietrza (08.01.1987): -27,4°C,
- średnie roczne sumy opadów atmosferycznych: 724 mm, w półroczu ciepłym (maj-październik) - 458 mm,
- maksymalny zanotowany opad dobowy (21.04.1972): 82 mm,
- średnia liczba dni z mgłą w roku: 55 dni,
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej: 60 dni w roku,
- przeważające wiatry: ok. 50% wiatrów z sektora zachodniego,
- czas trwania okresu wegetacyjnego: 210 - 220 dni.

Przeważają wiatry z sektora zachodniego – ok. 50%. Porównując dane z Katowic i Bierunia zauważa się znaczne różnice w udziale wiatrów wiejących z południa i północy oraz cisz. Świadczy to o istotnym wpływie czynników modyfikujących przepływ wiatrów, głównie orograficznych. Jest to szczególnie widoczne w przypadku lokalizacji posterunku w Bieruniu. Kierunek oraz prędkość wiatru ma istotne znaczenie dla rozpraszania zanieczyszczeń. W przypadku emitorów wysokich można przyjąć ogólną zasadę, że będzie to następować zgodnie z ogólną cyrkulacją powietrza, a więc najczęściej z zachodu na wschód. Na niższej wysokości lokalne warunki przewietrzania mogą odbiegać od tej zasady. Możliwe jest przede wszystkim znaczne zróżnicowane siły wiejących wiatrów z poszczególnych kierunków.

Opady atmosferyczne są mierzone na posterunku opadowym w Tychach. Blisko połowa opadów przypada na 4 ciepłe (wiosenno-letnie) miesiące (maj – sierpień). Najniższe opady są notowane w miesiącach zimowych (styczeń, luty). Są wówczas o połowę mniejsze niż w miesiącach letnich (lipiec, sierpień), kiedy są najwyższe.

Tabela 2 Opady atmosferyczne na posterunku w Tychach w wieloleciu 1961-2000

	Sumy miesięcznych opadów												Suma roczna
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Rok normalny	52	49	42	41	45	51	80	90	95	81	61	51	738
Rok suchy (1982)	38	64	43	8	10	29	49	113	78	59	18	26	535
Rok wilgotny (1962)	121	52	51	61	73	102	220	83	158	65	100	36	1122

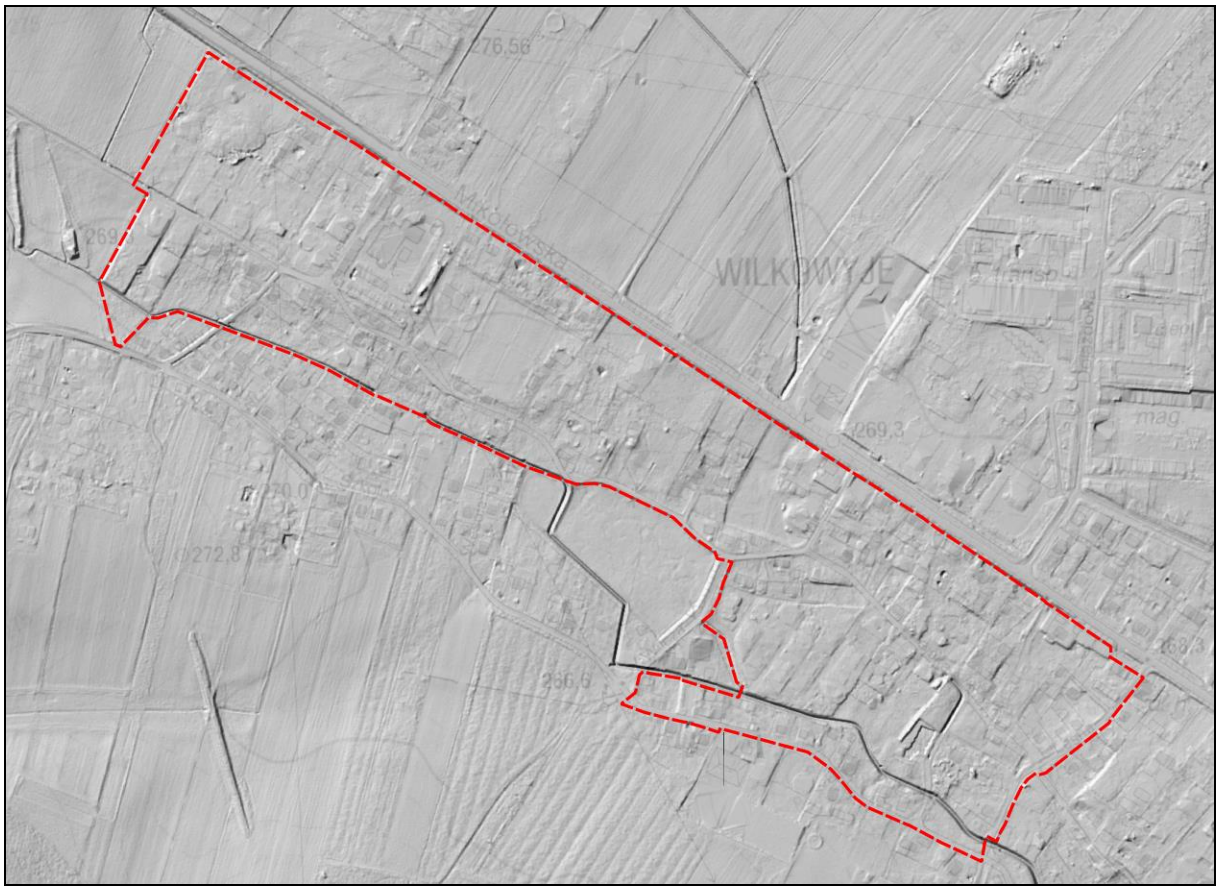
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej i rozległej wysoczyzny morenowej o charakterze denudacyjnym powstałej i wymodelowanej w okresie zlodowaceń, która obejmuje te część miasta Tychy. Od strony południowej w obrębie wysoczyzny wymodelowana jest dolina Potoku Tyskiego. Teren opada w kierunku południowym, do doliny Potoku Tyskiego. Rzędne w części północno-zachodniej wynoszą ok. 274 m n.p.m., zaś w części północno-wschodniej ok. 267 m n.p.m. W części południowo-zachodniej, w miejscu gdzie Potok Tyski wpływa na analizowany teren rzędne wynoszą ok. 269 m n.p.m.,

w części południowo-wschodniej, gdzie Potok Tyski opuszcza analizowany teren wynoszą ok. 262 m n.p.m. Nie występują tu znaczące formy morfologiczne tak pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego, choć miejscami powierzchnia jest przekształcona na skutek zabudowy.

Rysunek 1 Ukształtowanie terenu na podstawie Numerycznego Modelu Terenu

Zjawiska osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG), na analizowanym terenie nie stwierdzono zjawisk osuwiskowych – aktualnych lub historycznych. Analizowany teren pod względem ukształtowania terenu i litologii nie jest predysponowany do występowania tego rodzaju zjawisk.

Osiadania terenu na skutek podziemnej eksploatacji górniczej

W podłożu analizowanego obszaru nie występują złoża, obszary i tereny górnicze. W związku z brakiem złóż węgla kamiennego nie wystąpiły tu zjawiska związane z osiadaniem terenu i działalnością górniczą.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Mapa glebowo-rolnicza wydziela na tym terenie głównie gleby pseudobielicowe zaliczone do kompleksu żytniego bardzo dobrego w części północnej i czarne ziemie zaliczone do użytków zielonych średnich. Według wydzieleń klasoużytków występują tu grunty orne klasy RIVa i RIVb oraz pastwiska klasy PsIV. Gleby na analizowanym terenie

użytkowane są w sposób rolniczy w rożnym stopniu, miejscami są jeszcze zagospodarowane, ale w wielu miejscach zostały one już przekształcone na przydomowe place, trawniki i ogrody.

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również wyznaczone obszary lub tereny górnicze.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Analizowany teren stanowi mozaikę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dawnej zabudowy zagrodowej, niewielkich niezabudowanych placów i trawników (dawniej terenów rolnych), a od strony ul. Mikołowskiej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Na południe od ul. Wiejskiej (poza obszarem opracowania) znajduje się stadnina koni, na kilku działkach w obrębie analizowanego obszaru po północnej stronie ul. Wiejskiej również znajdują się niewielkie wybiegi dla koni. W ostatnich latach (od ok. 2014 – 2015 roku) we wschodniej części terenu, pomiędzy ul. Wiejską, ul. Wilczą i Potokiem Tyskim powstało kilkanaście nowych domów jednorodzinnych na terenie, który wcześniej stanowił dość duży grunt o charakterze rolnym, budowa niektórych obiektów ciągle trwa. Potok Tyski płynie dość głębokim korytem, szerokość dna cieku to ok. 1 metr, a całego koryta ok. 2 – 4 metry. Potok Tyski wije się tu pomiędzy terenami zabudowanymi i przydomowymi ogrodami nie tworząc jakiejkolwiek szerszej doliny. Jedyny obecnie istniejący teren zieleni urządzonej to niewielki skwer w rejonie połączenia ul. Wiejskiej i ul. Leśnej, znajdują się tu ławki oraz tablice informacyjne dotyczące historii Wilkowyj. Dwa pozostałe tereny, które wskazane są w projekcie mpzp (tereny ZP1 i ZP2) obecnie stanowią większe tereny trawników, ale nie są przygotowane pod kątem funkcji zieleni urządzonej.

Generalnie na całym analizowanym obszarze nie stwierdzono stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, brak jest również większych kęp zadrzewień, powierzchni leśnych czy zbiorników wód powierzchniowych. Cały ten obszar posiada charakter dawnej zabudowy zagrodowej (de facto dawnej wsi) z ustępującą funkcją rolniczą, która stopniowo zmienia się w kierunku podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098). Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych.

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim[9] nie wskazywano na analizowanym obszarze korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych oraz dla ptaków, a także korytarza spójności. Nie wyznaczono

[9] Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego

tu również korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.[10] Tereny te również nie pełnią funkcji lokalnych korytarzy ekologicznych, gdyż położone są pośród terenów zabudowanych i o charakterze miejskim, zwierzęta nie mają tu możliwości przemieszczania się za wyjątkiem niewielkiego koryta Potoku Tyskiego, który jest niezabudowany, ale zabudowa czy ogrodzenia są zlokalizowane bardzo blisko jego koryta. Możliwość przemieszczania się tu istnieje, ale zwykle będą z niej korzystały tylko najmniejsze zwierzęta, np. drobne ssaki i płazy.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie dominuje krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, który jednak ściśle wypływa z istniejącego tu jeszcze do niedawna krajobrazu wsi Wilkowyje. Stopniowo zabudowa zagrodowa i grunty rolne ustępowały tu zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, procesy te nasiliły się po 1989 r., czyli po zmianach ustrojowych w Polsce. Od strony ul. Mikołowskiej dominuje krajobraz mieszanej zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej. Generalnie na analizowanym obszarze brak jest szczególnie wartościowych elementów krajobrazu, ale niewątpliwie dawny układ komunikacyjny nadaje zabudowie pewnej kameralności. Ciekawym elementem zagospodarowania jest również Potok Tyski, który tworzy swoistą oś łączącą i spajającą analizowany teren, dobrze widoczną z mostów na poszczególnych drogach. W rejonie ul. Wiejskiej i ul. Leśnej znajduje się niewielki skwer z ławkami oraz z tablicą informująca o historii wsi Wilkowyje.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie znajdują się cztery budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, są to:

- budynek mieszkalny przy ul. Mikołowskiej 199;
- budynek mieszkalno-usługowy przy ul. Mikołowskiej 203;
- budynek mieszkalny (dawna szkoła) przy ul. Szkolnej 70;
- budynek mieszkalny przy ul. Szkolnej 74.

Obiekty te zostały wskazane na rysunku planu, uwzględniono je również w tekście projektu mpzp.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na niewielkiej części analizowanego terenu obecnie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2000 r., który wskazuje podobne przeznaczenia terenu, jak procedowany obecnie projekt mpzp. Plan ten jednak nie uwzględnia obecnego stanu prawnego oraz potrzeb rozwoju tego obszaru, stąd też nastąpiła potrzeba jego aktualizacji. W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu tereny

[10] Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

te również mogłyby zostać zabudowane, tak więc stan środowiska nie uległby zmianie i w ten czy inny sposób tereny te mogłyby zostać poddane zabudowie. Na pozostałym, zdecydowanie przeważającym obszarze brak jest obowiązującego mpzp. Na obszarach gdzie brak jest mpzp, w związku z istnieniem w pobliżu różnych typów zabudowy możliwa byłaby realizacja zabudowy na drodze decyzji o warunkach zabudowy na podstawie tzw. „zasady dobrego sąsiedztwa". Tak więc w przypadku braku realizacji ustaleń planu duże części terenu mogłyby zostać zabudowane, przy czym dopuszczona byłaby pewna dowolność realizacji zabudowy, co mogłoby skutkować powstawaniem obiektów, które nie współgrałyby z otoczeniem lub też lokowane byłyby niezgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony ładu przestrzennego.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie. Nie występują tu formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Nie wskazuje się również występowania innych problemów ochrony środowiska na analizowanym obszarze.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Teren objęty projektem planu znajduje się w znacznym oddaleniu od obszarów Natura 2000, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na jakikolwiek obszar Natura 2000. Na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Pomimo poszerzenia możliwości urbanizacji za pozytywne należy jednak uznać, że projekt mpzp wskazuje również tereny, które będą stanowiły zasób przyrodniczy terenu w postaci koryta Potoku Tyskiego oraz trzech terenów zieleni urządzonej ZP. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań mających na celu ograniczenie, minimalizowanie oraz kompensację negatywnych oddziaływań. Zostały one przedstawione w rozdziale 7 niniejszej prognozy. Omówienie rodzajów poszczególnych oddziaływań zostało zawarte w rozdziałach 5.1 – 5-11.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, gdyż na terenach wskazanych do urbanizacji nie występują jakiekolwiek cieki i zbiorniki wód. Koryto Potoku Tyskiego pozostawiono wolne od zabudowy w ramach terenów WS, co będzie pozytywnie wpływało na swobodny spływ wód oraz umożliwi migracje drobnych zwierząt. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, choć należy zauważyć, że część terenów jest tu już zabudowana, a poszerzenie zabudowy nie będzie miało charakteru znaczącego. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom – nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, a w szczególności z istniejących wodociągów oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: Ø 32 mm, Ø 40 mm, Ø 90 mm, Ø 100 mm, Ø 110 mm, Ø 150 mm, Ø 160 mm;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych – odprowadzenie do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, a w szczególności do istniejących kanałów sanitarnych, oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: Ø 200 mm, Ø 250 mm;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych:
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek budowlanych, z dopuszczeniem odprowadzania do terenów wód powierzchniowych śródlądowych,

- odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej, a w szczególności do kanałów deszczowych: Ø 150 mm, Ø 200 mm, Ø 300 mm, Ø 400 mm, Ø 500 mm, a także istniejących oznaczonych na mapie zasadniczej;

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska. Niezwykle istotny jest fakt, że cały teren objęty jest siecią kanalizacyjną, co właściwie redukuje jakiekolwiek zagrożenia do minimum.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, nie wyznaczono tu jednak głównych zbiorników wód podziemnych. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązanym systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa, ale dotyczyło to będzie tylko niewielkich terenów stanowiących luki w zabudowie, przydomowe place, trawniki itp. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają w dużej mierze poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa[11], dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się. Niewątpliwie na skutek realizacji ustaleń planu zmianie ulegnie topoklimat niewielkich fragmentów analizowanego terenu, ale w ujęciu generalnym topoklimat terenów zabudowanych jest tu już obecny i stan ten nie ulegnie znaczącej zmianie.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada poszerzenie funkcji mieszkaniowej i usługowej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu, nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów,

[11] Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

eksploatacja kopalin czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, ograniczone jednak do niewielkich terenów i nie związane z dużymi przedsięwzięciami.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmienią zagospodarowanie, to grunty o charakterze rolnym, które jednak już od dłuższego czasu nie są użytkowane w sposób rolny, stanowią przydomowe place, ogrody, trawniki itp. W wyniku realizacji ustaleń planu na analizowanym terenie przestanie funkcjonować rolnictwo, a gleby zostaną zdegradowane i przekształcone, przy czym istotne jest, że mają one niewielkie areały i nie stanowią dużych, zwartych kompleksów rolniczych. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326), przekształcenie gleb klasy I-III na cele nierolnicze (poza obszarami miast) oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie objętym planem nie występują gleby klasy III, brak jest więc konieczności uzyskania zgody właściwego ministra na zmianę przeznaczenia. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż grunty takie na analizowanym terenie nie występują.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również wyznaczone obszary lub tereny górnicze, nie przewiduje się więc jakiegokolwiek zagrożenia tego komponentu środowiska.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Ze względu na istniejącą tu już w wielu miejscach zabudowę ustalenia planu sankcjonują stan już zastany. Miejsc które do tej pory są niezabudowane jest niewiele i zwykle stanowią one dawne pozostałości gruntów rolnych, które obecnie funkcjonują jako luki w zabudowie, niezagospodarowane place, trawniki, większe ogrody i sady itp. W projekcie planu wskazano od strony ul. Mikołowskiej tereny zabudowy usługowej oraz usługowo-mieszkaniowej. W części centralnej i południowej terenu wskazano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej wskazano teren zabudowy usługowej w zakresie usług społecznych oraz teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W centralnej części obszaru wskazano teren zabudowy zagrodowej, jest to istniejące gospodarstwo rolne. Na trzech terenach w sąsiedztwie Potoku Tyskiego wskazano tereny zieleni urządzonej, które mają stanowić przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg, wszystkie pokazane na rysunku planu drogi, zarówno publiczne, jak i wewnętrzne stanowią element już istniejący. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu

roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej na terenach realizacji zabudowy (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z dawnymi gruntami rolnymi (luki w zabudowie, przydomowe place, większe trawniki, ogrody itp.), zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni towarzyszącej zabudowie np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych całości analizowanego obszaru, gdyż nie posiadają one dużej wartości przyrodniczej. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg, stanowią one element już istniejący. Jako przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych pozostawiono koryto Potoku Tyskiego jako teren WS oraz trzy tereny zieleni urządzonej ZP.

Na terenie objętym planem, w szczególności na terenach wskazanych do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY R. O OCHRONIE PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze, ani w jego pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska.

W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim[12] nie wskazywano na analizowanym obszarze korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych oraz dla ptaków, a także korytarza spójności. Nie wyznaczono tu również korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.[13] Tereny te również nie pełnią funkcji lokalnych korytarzy ekologicznych, gdyż położone są pośród terenów zabudowanych i o charakterze miejskim, zwierzęta nie mają tu możliwości przemieszczania się za wyjątkiem niewielkiego koryta Potoku Tyskiego, który jest niezabudowany, ale zabudowa czy ogrodzenia są zlokalizowane bardzo blisko jego koryta. Możliwość przemieszczania się tu istnieje, ale zwykle będą z niej korzystały tylko najmniejsze zwierzęta, np. drobne ssaki i płazy. Koryto Potoku Tyskiego pozostawiono wolne od zabudowy w ramach terenów WS, zwierzęta więc dalej będą miały tu możliwość migracji.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Generalnie można uznać, że krajobraz analizowanego terenu nie ulegnie dużej zmianie na skutek realizacji ustaleń planu, natomiast dalszej intensyfikacji będzie podlegała istniejąca już tu strefa krajobrazu podmiejskich osiedli z zabudową mieszkaniową jednorodzinną kosztem ustępującego krajobrazu wiejskiego. Zapisy projektu planu, które

[12] Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego

[13] Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

dążą do zintensyfikowania zabudowy, wpłyną na poprawę krajobrazu i jego zharmonizowanie. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, a zmiany krajobrazu nie należy uznać za znaczące.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie znajdują się cztery budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków, zostały one wskazane na rysunku planu, uwzględniono je również w tekście projektu mpzp, nie przewiduje się wiec zagrożenia tego komponentu środowiska.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych i przemysłowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), które ciągle są głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji". Choć zabudowa na tym terenie ma niewielką powierzchnię, to jednak w szerszej perspektywie (położenie w dzielnicach złożonych głównie z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) również ona może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa[14], dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji żadnych nowych dróg, w tym dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięcia na środowisko winien zostać

[14] Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie. Jednak nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowanych dotychczas terenach może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego, choć nie będzie to oddziaływanie o charakterze znaczącym.

Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej i usługowej poszczególne tereny „wypełnią" się odgłosami życia codziennego, takimi jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce w celu przyszłego zamieszkania. Projekt planu nie wprowadza żadnych nowych dróg, w tym dróg wysokich klas technicznych, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych odziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin oraz odpowiednią lokalizację

emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 777 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej i usługowej niewątpliwe wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący zważywszy na skalę terenów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wskazane przez KZGW, natomiast w obrębie bezpośredniego koryta Potoku Tyskiego może dochodzić do lokalnych wezbrań w okresie roztopów czy wzmożonych opadów. Wg opracowania z 2009 r. na kilku terenach w sąsiedztwie cieku może dochodzić do podtopień, zostały one wskazane na rysunku projektu planu.[15] Inwestorzy planujący zabudowę na analizowanych terenach winny wziąć pod uwagę te zagrożenia, jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę, że ograniczenie podtopień od tak stosunkowo małego cieku jest możliwe do przeprowadzenia. Już obecnie na analizowanym terenie obserwuje się czy to niewielkie wały czy wyższe betonowe ogrodzenia, które skutecznie zabezpieczają tereny zabudowane przed podtopieniami.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie występują osuwiska, ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów w tym zakresie.

[15] Strefa zalewu wodami o prawdopodobieństwie pojawienia się p – 1% - na podstawie opracowania z 2009 r. firmy MGGP S. A. z Krakowa pn. „Strefa zalewu wodami o prawdopodobieństwie pojawienia się p – 1% wraz z koncepcją ochrony przeciwpowodziowej";

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Tychy zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

<u>w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:</u>

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom – nakaz dostaw wody z sieci wodociągowej, a w szczególności z istniejących wodociągów oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: Ø 32 mm, Ø 40 mm, Ø 90 mm, Ø 100 mm, Ø 110 mm, Ø 150 mm, Ø 160 mm;
- w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych – odprowadzenie do istniejącej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tychach-Urbanowicach poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, a w szczególności do istniejących kanałów sanitarnych, oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: Ø 200 mm, Ø 250 mm;
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych:
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek budowlanych, z dopuszczeniem odprowadzania do terenów wód powierzchniowych śródlądowych,
- odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej, a w szczególności do kanałów deszczowych: Ø 150 mm, Ø 200 mm, Ø 300 mm, Ø 400 mm, Ø 500 mm, a także istniejących oznaczonych na mapie zasadniczej;

<u>w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw z:</u>

- z sieci ciepłowniczej, a w szczególności z istniejących kolektorów, oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: 2c100 mm, 2c250 mm, 2c300 mm,
- indywidualnych źródeł ciepła,
- odnawialnych źródeł energii, w tym układów hybrydowych,
- sieci gazowej,
- sieci elektroenergetycznej;

<u>w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną dostawy z urządzeń i sieci elektroenergetycznych, a w szczególności z:</u>

- z istniejących linii kablowych nN oznaczonych na mapie zasadniczej,
- z odnawialnych źródeł energii, w tym z układów hybrydowych

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawy z sieci gazowej, a w szczególności z istniejących gazociągów, oznaczonych na mapie zasadniczej, w tym: od Ø 25 mm do Ø 300 mm;;

w zakresie bezprzewodowej łączności:

- lokalizacja wyłącznie infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu;

w zakresie telekomunikacji

- dostęp do sieci telekomunikacyjnej, w tym sieci bezprzewodowej, poprzez rozbudowę istniejących linii lub budowę nowych linii i urządzeń;

pozostałe:

- w projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie czterech budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków;
- jako przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych pozostawiono koryto Potoku Tyskiego jako teren WS oraz trzy tereny zieleni urządzonej ZP.;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym terenie, jak i na całym obszarze miasta Tychy ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j Dz. U. z 2021 poz. 503 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar o powierzchni ok. 26,2 ha, w granicach określonych na rysunku planu i stanowi piąty etap realizacji Uchwały Nr 0150/XXV/561/08 Rady Miasta Tychy z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w południowej części osiedla Wilkowyje w Tychach, zmienionej Uchwałą Nr XXXIV/704/13 Rady Miasta Tychy z dnia 26 września 2013 r. Uchwały te obejmują większe tereny, jednak poszczególne mpzp uchwalane są dla mniejszych terenów w etapach. Na dwóch niewielkich skrawkach analizowanego terenu (w części centralnej i wschodniej) obowiązują mpzp z 2000 r., na pozostałym obszarze brak jest mpzp. Sporządzenie mpzp miało na celu racjonalne zagospodarowanie terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla tego obszaru w suikzp miasta Tychy poprzez ustalenie stosownych przeznaczeń terenów oraz zasad zabudowy, zagospodarowania oraz kształtowania i ochrony ładu przestrzennego. W planie wprowadzono również zasady kształtowania układu komunikacyjnego w celu dostosowania go do obecnego i przyszłego zagospodarowania terenu. Celem planu było również dostosowanie zapisów prawa miejscowego z 2000 r. do obowiązujących przepisów i standardów planistycznych z uwzględnieniem obecnych uwarunkowań przestrzennych.

Analizowany teren stanowi mozaikę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dawnej zabudowy zagrodowej, niewielkich niezabudowanych placów i trawników (dawniej terenów rolnych), a od strony ul. Mikołowskiej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Na południe od ul. Wiejskiej (poza obszarem opracowania) znajduje się stadnina koni, na kilku działkach w obrębie analizowanego obszaru po północnej stronie ul. Wiejskiej również znajdują się niewielkie wybiegi dla koni. W ostatnich latach (od ok. 2014 – 2015 roku) we wschodniej części terenu, pomiędzy ul. Wiejską, ul. Wilczą i Potokiem Tyskim powstało kilkanaście nowych domów jednorodzinnych na terenie, który wcześniej stanowił dość duży grunt o charakterze rolnym, budowa niektórych budynków ciągle trwa.

Ze względu na istniejącą tu już w wielu miejscach zabudowę ustalenia planu sankcjonują stan już zastany. Miejsc które do tej pory są niezabudowane jest niewiele i zwykle stanowią one dawne pozostałości gruntów rolnych, które obecnie funkcjonują jako luki w zabudowie, niezagospodarowane place, trawniki, większe ogrody i sady itp. W projekcie planu wskazano od strony ul. Mikołowskiej tereny zabudowy usługowej oraz usługowo-mieszkaniowej. W części centralnej i południowej terenu wskazano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej wskazano teren zabudowy usługowej w zakresie usług społecznych oraz teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. W centralnej części obszaru wskazano teren zabudowy zagrodowej, jest to istniejące gospodarstwo rolne. Na trzech terenach w sąsiedztwie Potoku Tyskiego wskazano tereny zieleni urządzonej, które mają stanowić przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg, wszystkie pokazane na rysunku planu drogi, zarówno publiczne, jak i wewnętrzne stanowią element już istniejący.

Na terenie objętym planem nie występują formy ochrony przyrody, ani tereny proponowane do objęcia ochroną, zjawiska osuwiskowe, złoża kopalin, obszary i tereny górnicze, jak również obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazano jednak tereny możliwych podtopień na podstawie innych materiałów niż mapy publikowane przez KZGW. Koryto Potoku Tyskiego zostało wydzielone i pozostawione jako wolne od zabudowy, co umożliwi swobodny spływ wód. Cztery budynki znajdujące się w Gminnej Ewidencji Zabytków zostały uwzględnione w projekcie planu. Analizowany teren nie był proponowany do objęcia ochroną ze względu na wartości przyrodnicze, gdyż brak tu szczególnych wartości przyrodniczych.

Projektowane ustalenia planu nie będą miały większego wpływu na środowisko, gdyż na analizowanym terenie brak jest szczególnych wartości przyrodniczych. W sąsiedztwie terenu objętego planem również nie występują cenne siedliska przyrodnicze, które narażone byłyby na ewentualne zniszczenie. Koryto Potoku Tyskiego oraz trzy tereny pozostawiono wolne od zabudowy jako tereny zieleni urządzonej. Dodatkowym argumentem przemawiającym za brakiem wystąpienia znaczących oddziaływań jest charakter proponowanych przeznaczeń terenu, które nie stanowią elementów zdecydowanie negatywnie oddziałujących na środowisko.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty został obszar położony w zachodniej części miasta Tychy. Granicę północną stanowi ul. Mikołowska, granicę wschodnią ul. Leśna, granicę południowa ciąg ulic Szkolnej, ul. Wilczej, ul. Wiejskiej oraz Potoku Tyskiego. Granica zachodnia terenu przebiega generalnie po granicy terenów rolnych na zachodzie i granicy terenów zabudowy mieszkaniowej na wschodzie. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 26,22 ha. W budowie geologicznej analizowanego terenu udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Wzdłuż południowo-zachodniej części analizowanego terenu oraz przez część południowo-wschodnią przepływa Potok Tyski, który w tym miejscu ma charakter niewielkiego potoku. Dno potoku ma ok 1 m szerokości, zaś szerokość koryta od 2 do 4 metrów. Poza tym ciekiem nie występują tu inne cieki, nawet w postaci niewielkich rowów czy kanałów, brak tu również jakichkolwiek zbiorników wód powierzchniowych. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich. Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej i rozległej wysoczyzny morenowej o charakterze denudacyjnym powstałej i wymodelowanej w okresie zlodowaceń, która obejmuje te część miasta Tychy. Od strony południowej w obrębie wysoczyzny wymodelowana jest dolina Potoku Tyskiego. Teren opada w kierunku południowym, do doliny Potoku Tyskiego. Rzędne w części północno-zachodniej wynoszą ok. 274 m n.p.m., zaś w części północno-wschodniej ok. 267 m n.p.m. W części południowo-zachodniej, w miejscu gdzie Potok Tyski wpływa na analizowany teren rzędne wynoszą ok. 269 m n.p.m.,

w części południowo-wschodniej, gdzie Potok Tyski opuszcza analizowany teren wynoszą ok. 262 m n.p.m. Nie występują tu znaczące formy morfologiczne tak pochodzenia naturalnego, jak i antropogenicznego, choć miejscami powierzchnia jest przekształcona na skutek zabudowy. Mapa glebowo-rolnicza wydziela na tym terenie głównie gleby pseudobielicowe zaliczone do kompleksu żytniego bardzo dobrego w części północnej i czarne ziemie zaliczone do użytków zielonych średnich. Według wydzieleń klasoużytków występują tu grunty orne klasy RIVa i RIVb oraz pastwiska klasy PsIV. Gleby na analizowanym terenie użytkowane są w sposób rolniczy w rożnym stopniu, miejscami są jeszcze zagospodarowane, ale w wielu miejscach zostały one już przekształcone na przydomowe place, trawniki i ogrody. Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie zostały tu również wyznaczone obszary lub tereny górnicze. Analizowany teren stanowi mozaikę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dawnej zabudowy zagrodowej, niewielkich niezabudowanych placów i trawników (dawniej terenów rolnych), a od strony ul. Mikołowskiej zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Na południe od ul. Wiejskiej (poza obszarem opracowania) znajduje się stadnina koni, na kilku działkach w obrębie analizowanego obszaru po północnej stronie ul. Wiejskiej również znajdują się niewielkie wybiegi dla koni. W ostatnich latach (od ok. 2014 – 2015 roku) we wschodniej części terenu, pomiędzy ul. Wiejską, ul. Wilczą i Potokiem Tyskim powstało kilkanaście nowych domów jednorodzinnych na terenie, który wcześniej stanowił dość duży grunt o charakterze rolnym, budowa niektórych obiektów ciągle trwa. Potok Tyski płynie dość głębokim korytem, szerokość dna cieku to ok. 1 metr, a całego koryta ok. 2 – 4 metry. Potok Tyski wije się tu pomiędzy terenami zabudowanymi i przydomowymi ogrodami nie tworząc jakiejkolwiek szerszej doliny. Jedyny obecnie istniejący teren zieleni urządzonej to niewielki skwer w rejonie połączenia ul. Wiejskiej i ul. Leśnej, znajdują się tu ławki oraz tablice informacyjne dotyczące historii Wilkowyj. Dwa pozostałe tereny, które wskazane są w projekcie mpzp (tereny ZP1 i ZP2) obecnie stanowią większe tereny trawników, ale nie są przygotowane pod kątem funkcji zieleni urządzonej.

Generalnie na całym analizowanym obszarze nie stwierdzono stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, brak jest również większych kęp zadrzewień, powierzchni leśnych czy zbiorników wód powierzchniowych. Cały ten obszar posiada charakter dawnej zabudowy zagrodowej (de facto dawnej wsi) z ustępującą funkcją rolniczą, która stopniowo zmienia się w kierunku podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych. Na analizowanym terenie dominuje krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, który jednak ściśle wypływa z istniejącego tu jeszcze do niedawna krajobrazu wsi Wilkowyje. Stopniowo zabudowa zagrodowa i grunty rolne ustępowały tu zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, procesy te nasiliły się po 1989 r., czyli po zmianach ustrojowych w Polsce. Od strony ul. Mikołowskiej dominuje krajobraz mieszanej zabudowy mieszkaniowej

i zabudowy usługowej. Generalnie na analizowanym obszarze brak jest szczególnie wartościowych elementów krajobrazu, ale niewątpliwie dawny układ komunikacyjny nadaje zabudowie pewnej kameralności. Ciekawym elementem zagospodarowania jest również Potok Tyski, który tworzy swoistą oś łączącą i spajającą analizowany teren, dobrze widoczną z mostów na poszczególnych drogach. W rejonie ul. Wiejskiej i ul. Leśnej znajduje się niewielki skwer z ławkami oraz z tablicą informująca o historii wsi Wilkowyje. Na analizowanym terenie znajdują się cztery budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z dawnymi gruntami rolnymi (luki w zabudowie, przydomowe place, większe trawniki, ogrody itp.), zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni towarzyszącej zabudowie np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych całości analizowanego obszaru, gdyż nie posiadają one dużej wartości przyrodniczej. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg, stanowią one element już istniejący. Jako przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych pozostawiono koryto Potoku Tyskiego jako teren WS oraz trzy tereny zieleni urządzonej ZP. Nie przewiduje się zagrożenia jakości powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji ze strony zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdyż ustalenia uchwały antysmogowej skutecznie eliminują to zjawisko. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wskazano natomiast możliwość wystąpienia podtopień w dolinie potoku bez nazwy. Tereny te pozostawiono jako wolne od zabudowy, co minimalizuje ryzyko wystąpienia podtopień na terenach zabudowanych i umożliwia swobodny spływ wód.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Biernat S., Krysowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2017 r. MŚ, PIG, Warszawa 2018 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/;

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, http://baza.pgi.gov.pl/;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotlicki S., Kotlicka G.N., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1980 r.;

Kotlicka G.N., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice, PIG, Warszawa, 1987 r.;

Mapa Geologiczna Polski 1 : 200000, ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200000, ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Tychy, Etap IB weryfikacja i uzupełnienie materiałów planistycznych sporządzanych na potrzeby zmiany studium, analizy wzajemnych współzależności uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, Biuro Rozwoju Regionu sp. z o.o., październik 2010 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, http://www.psh.gov.pl;

Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Strzemińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002 r.;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy, uchwalone Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 r. ze zm.;

Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2003 r.;

Wagner J., Chmura A., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Tychy, PIG, Warszawa, 2002 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Zachodnia część terenu, widok z ul. Wiejskiej

Fot. 2 Potok Tyski w rejonie ul. Wrzosowej

Fot. 3 Ul. Wiejska w zachodniej części terenu

Fot. 4 Wybieg dla koni na południe od ul. Wiejskiej, poza południową granicą obszaru

Fot. 5 Potok Tyski w centralnej części obszaru, na północ od Potoku Tyskiego teren ZP2

Fot. 6 Wybieg dla koni na północ od ul. Wiejskiej MN4

Fot. 7 Ul. Wiejska w centralnej części obszaru, na północ teren MN4, na południe teren poza mpzp

Fot. 8 Nowa zabudowa we wschodniej części terenu, w rejonie ul. Wiejskiej

Fot. 9 Luka zabudowa w północno-wschodniej części terenu

Fot. 10 Potok Tyski we wschodniej części terenu

Fot. 11 Niewielki skwer w południowo-wschodniej części terenu, rejon ul. Wiejskiej i ul. Leśnej

Fot. 12 Potok Tyski, widok w kierunku zachodnim z ul. Leśnej

Fot. 13 Ul. Mikołowska, widok z północno-wschodniej części obszaru

Fot. 14 Ul. Leśna, wschodnia granica terenu